

VIJEĆE FILOLOŠKOG FAKULTETA

Zahtjev za ocjenu magistarskog rada

Na osnovu člana 25 Pravila studiranja na postdiplomskim studijama UCG, podnosim zahtjev za ocjenu magistarskog rada pod nazivom *Valentnost deverbativne imenice u njemačkom i crnogorskom jeziku*.

Vijeće Filološkog fakulteta, na sjednici održanoj 3. novembra 2017. godine, odobrilo je temu magistarskog rada i usvojilo Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti teme i kandidata, u sastavu: *prof. dr Sonja Nenezić*, predsjednik, *prof. dr Smilja Srđić*, mentor, i *prof. dr Annette Đurović*, član Komisije.

Uz zahtjev prilažem:

- prijavu,
- pisanu saglasnost mentora da rad sadrži sve elemente propisane za obrazloženje teme,
- izvještaj iz službene evidencije o ispitima i ECTS bodovima kandidata,
- magistarski rad (u propisanom broju primjeraka).

Podnosilac zahtjeva:

Gorica Harović

Potpis podnosioca:

Gorica Harović

Studijski program:

Njemački jezik i književnost

Br. indeksa:

1/16

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: 11.04.2018.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRHODNOST
01	485		

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET NIKŠIĆ
Vijeću Filološkog fakulteta

Prijava teme magistarskog rada (3 primjerka)

Na osnovu člana 22, st. 2 i 4, i člana 23. *Pravila studiranja na postdiplomskim studijama* podnosim prijavu teme magistarskog rada iz predmeta Kontrastivna analiza njemačkog i srpskohrvatskog jezika.

Temu za izradu magistarskog rada predlažem u dogovoru sa predmetnim nastavnikom prof. dr Smiljom Srdić.

Prijava sadrži: biografiju, naziv i kratku razradu teme, strukturu rada i obrazloženje, na koje je saglasnost dao, svojim potpisom, nastavnik na odabranom predmetu.

Kao mentora za izradu magistarskog rada predlažem prof. dr Smilju Srdić, čiju pisanu saglasnost prilažem uz prijavu.

U Nikšiću, 12.06.2017.

Ime i prezime studenta, broj indeksa:

Gorica Harović, 1/16

Potpis studenta:

Gorica Harović

Studijski program:

Njemački jezik i književnost - Nauka o jeziku

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: <u>29.06.2017.</u>			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRIJEDNOST
<u>01</u>	<u>732</u>		

1.BIOGRAFIJA KANDIDATA

Lični podaci

Ime i prezime: Gorica Harović

Datum i mjesto rođenja: 12.06.1992.

Adresa: Baja Pivljanina 1, 81400 Nikšić

Broj telefona: 069219769

E-mail: goricaharovic@yahoo.com

Obrazovanje:

2016-2017 **Magistarske studije** – Filološki fakultet Nikšić

Oblast: *Nauka o jeziku* (njemački jezik)

2014-2015 **Specijalističke studije** – Filozofski fakultet Nikšić

Smjer: *prosvjetno-pedagoški*

2011-2014 **Osnovne studije** – Filozofski fakultet Nikšić

Njemački jezik i književnost

Stručno usavršavanje:

2016 Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem
Radno mjesto: OŠ „Ratko Žarić“ Nikšić (položen stručni ispit)

Radno iskustvo:

2016 NVO „Humbolt društvo za unapređenje crnogorsko-njemačke kulturne saradnje“

Predavač na kursovima za njemački jezik

Ostalo:

2017 Erasmus + master stipendija – Univerzitet u Hajdelbergu, Njemačka

2014 CEEPUS stipendija – Univerzitet u Beču, Austrija

2013 DAAD stipendija - Ljetnji kurs za usavršavanje njemačkog jezika

Univerzitet u Triru, Njemačka

2. TEMA

Naziv teme:

Valentnost deverbativnih imenica u njemačkom i crnogorskom jeziku

Kratka razrada teme:

Predmet istraživanja magistarskog rada su klase dopuna uz deverbativnu imenicu u njemačkom i crnogorskom jeziku. Kao jezička baza istraživanja poslužiće njemački i crnogorski novinski tekstovi. Sa stanovišta gramatike zavisnosti, pod dopunama podrazumijevamo one atribute imenice, koji su uslovljeni njenom valentnošću, tj. „specifični za potklasu imenica“ (njem. „subklassenspezifisch“). Polazi se od mišljenja da deverbativne imenice, procesom nominalizacije, najčešće zadržavaju valentnost glagola iz kojih su izvedene, zbog čega većina autora koristi test transformacije – prevođenje nominalnih struktura u verbalne i obrnuto, u svrhu bolje interpretacije strukture nominalne fraze i određivanja valentnosti imenice. Cilj rada je da se analizom korpusa utvrdi da li je deverbativna imenica jednako frekventna u jeziku štampe u kontrastiranom jezičkom paru, i da li u oba jezika otvara slobodna mjesta za iste klase dopuna.

3. STRUKTURA RADA

Rad je koncipiran iz pet djelova sa pojedinačnim poglavljima – prvi dio se odnosi na uvodne napomene, u drugom dijelu se prezentuju teorijsko-metodološka polazišta rada. Treći dio obuhvata morfosintaksičku analizu prikupljenih primjera, razvrstanih prema klasama dopuna. Četvrti dio rada se odnosi na statističku analizu prikupljenog materijala iz odabranog korpusa. U petom dijelu se donosi opšti zaključak i navode mogućnosti daljeg istraživanja.

4. OBRAZLOŽENJE

Obrazloženje naziva rada:

Naslov rada „Valentnost deverbativne imenice u njemačkom i crnogorskom jeziku“ preuzet je iz oblasti kontrastivnih lingvističkih istraživanja nominalne fraze u njemačkom i

srpskohrvatskom jeziku, i tiče se dijela, koji se odnosi konkretno na valentnost i klase dopuna uz imenicu. Dosadašnji rezultati su ukazali na važnost proučavanja valentnosti imenica, pogotovo u oblasti leksikografije, nastave sintakse i morfosintakse njemačkog jezika, u kojoj se najviše i najbolje primjenjuje model gramatike zavisnosti (na osnovu kojeg je koncipiran i naš rad). Porast interesovanja lingvista za ovu oblast može se dovesti i u vezu sa pojavom tzv. „nominalnog stila“ – tendencije ka sve većoj upotrebi imeničnih struktura u odnosu na verbalne, najviše zabilježene u funkcionalnim stilovima jezika, (administrativni, naučni, publicistički i dr.), čija je jedna od karakteristika i česta upotreba deverbativne imenice. To je bio i osnovni kriterijum za odabir korpusa istraživanja, u ovom slučaju novinskih tekstova, jer, prema mišljenju mnogih autora, jezik štampe na najbolji način reprezentuje stanje i tendencije u savremenom jeziku. Radovi koji se bave nominalnim frazama i valentnošću imenice, najviše su kritikovani zbog nedostatka empirijskih istraživanja i čestih ponavljanja istih primjera iz teorije, bez osvrta na stvarno jezičko stanje.

Smatra se da bi rad, ako uzmemo u obzir aktuelnost teme, odabir korpusa istraživanja i pogodnost gramatičkog modela za kontrastivnu analizu, bio od koristi daljim kontrastivnim studijama na polju morfosintakse, ali i samoj teoriji valentnosti.

Predmet istraživanja:

Predmet istraživanja rada su klase dopuna uz deverbativnu imenicu u njemačkom i crnogorskom jeziku. Prema teoriji gramatike zavisnosti, satelite imenica čine njeni atributi (njem. „Attribute“), koji mogu biti ili dopune ili dodaci imenici (njem. „Ergänzungen und Angaben“). Dopune se razlikuju u odnosu na dodatke, jer su uslovljeni valentnošću, tj. „specifični za potklasu imenica“ (njem. „subklassenspezifisch“), što znači da se javljaju samo kod određenih imenica. Za deverbativne imenice se polazi od mišljenja da, procesom nominalizacije, zadržavaju valentnost glagola od kojih su nastale. U primjeru: težnja ka miru ← težiti ka miru (njem. Streben nach Frieden ← streben nach Frieden) deverbativna imenica preuzima valentnost glagola. Iz tog razloga se u interpretaciji klasa dopuna u okviru nominalne fraze primjenjuje test transformacije – u pitanju je prevođenje nominalne fraze u verbalnu, kako bi se utvrdila veza između imenice kao nukleusa (jezgra) fraze i atributa. U dijelu rada, koji se

odnosi na morfosintaksičku analizu, razmatraju se nominalne fraze sa deverbativnom imenicom, čiji atributi pripadaju određenim klasama dopuna: dopuna u genitivu, predložka dopuna, dopuna u dativu i dr. Zadatak statističke analize je da procentualno utvrdi frekventnost deverbativne imenice i klase dopuna koje ostvaruje u novinskim tekstovima u njemačkom i crnogorskom jeziku.

Za istraživački korpus odabrani su primjeri iz njemačkih dnevnih novina: *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, *Süddeutsche Zeitung* i *Die Zeit*, dok su za crnogorski jezik uzeti primjeri iz *Vijesti*, *Dnevnih novina* i *Pobjede*. Pritom su uzete u razmatranje sljedeće rubrike: „Politika“, „Ekonomija“ i „Kultura“. Građa je ekscerpirana sa ukupno 249 strana navedenih publikacija.

Hipoteza sa obrazloženjem:

Pretpostavlja se da deverbativna imenica u njemačkom i crnogorskom jeziku najčešće zadržava valentnost glagola od kog je nastala.

Prema dosadašnjim istraživanjima Helbig/Buše (Helbig/Buscha 2001), Erben (Erben 1972) i Zomerfelda/Šrajbera (Sommerfeldt/Schreiber 1977) deverbativne imenice razvijaju iste klase dopuna kao i glagoli iz kojih su izvedene. Primjenjivanjem pravila transformacije, kojima se nominalna fraza sa deverbativom imenicom rekonstruiše u frazu sa finitnim glagolskim oblikom, potvrđuje se podudarnost valentnosti glagola i imenice. U kontrastivnim istraživanjima njemačkog i srpskohrvatskog jezika autorka Popadić (1988), vodeći se istim teorijskim postavkama, analizira i upoređuje valentnost deverbativnih imenica. Pomenuti autori konstatuju da se valentnost uglavnom prenosi u skladu sa gramatičkim pravilima, ali i da postoje određena odstupanja koja su uslovljena strukturom nominalne fraze (želja za nečim ← željeti nešto; u njem. *der Wunsch nach etwas* ← *etwas wünschen*). Uzimajući u obzir navedena teorijska polazišta, smatra se da bi rezultati istraživanja rada mogli biti očekivani.

Svrha i cilj istraživanja:

Cilj rada je da se analizom korpusa utvrdi da li je deverbativna imenica jednako frekventna u jeziku štampe u kontrastiranom jezičkom paru kao i da li u oba jezika otvara slobodna mjesta za iste klase dopuna. Svrha rada je, da se na osnovu dobijenih rezultata,

doprinese boljem razumijevanju sličnosti i razlika valentnosti deverbativne imenice u njemačkom i crnogorskom jeziku.

Metode koje će se primjeniti:

U radu se primjenjuje kontrastivna metoda uz pomoć koje se, prema klasama dopuna, upoređuju nominalne fraze sa deverbativnom imenicom u njemačkom i crnogorskom jeziku.

U poglavlju koje se odnosi na statističku analizu primjenjuje se kvantitativna metoda, kojom se ispituje učestalost pojedinačnih klasa dopuna uz deverbativnu imenicu u oba jezika.

Sadržaj rada:

Apstrakt

I Uvod

II Teorijsko-metodološki okvir

Teorijski okvir

1. Gramatika zavisnosti i teorija valentnosti
2. Nominalna fraza i njeni sateliti
 - 2.1. Valentnost imenica
 - 2.1.1. Istraživanja i problemi u definisanju valentnosti imenica
3. Pojam deverbativna imenica
 - 3.1. Nominalna fraza sa deverbativnom imenicom
 - 3.1.1. Klase dopuna uz deverbativnu imenicu

Metodološki okvir

1. Kontrastivna analiza
2. Korpus istraživanja
3. Hipoteze

III Morfosintaksička analiza građe prema klasama dopuna

1. Genitivattribut
 - 1.1. Genitivus subiectivus
 - 1.2. Genitivus obiectivus
 - 1.3. Genitivus ablativus
2. Dativattribut
3. Präpositives Attribut
4. Direktivattribut
5. Instrumentalattribut
6. Verbativattribut

V Statistička analiza

VI Zaključak

Literatura

Popis osnovne literature:

Alanović, M., Durović, A., Engel, U., Srdić, S. (2014). *Deutsch-serbische kontrastive Grammatik. Teil II – Das Nomen und der nominale Bereich*. München-Berlin-Washington: Verlag Otto Sagner.

Bugarski, N. (2004). *Deadjektivna imenica kao sredstvo nominalizacije (u publicističkom stilu savremenog srpskog jezika)*. Zbornik za filologiju i lingvistiku, XLVII/1-2. Novi Sad: Matica srpska, 297-404.

Carlsson, M. (2004). *Deutsch und Schwedisch im Kontrast. Zur Distribution nominaler und verbaler Ausdrucksweise in Zeitungstexten*. Göteborger Germanistische Forschungen.

Čirgić, A., Pranjković I., Silić J. (2010). *Gramatika crnogorskog jezika*. Ministarstvo prosvjete i nauke Crne Gore: Podgorica.

Đorđević, M., Engel, U. (2013). *Wörterbuch zur Verbvalenz – serbisch-deutsch*. München-Berlin-Washington: Verlag Otto Sagner.

Duden (2006). *Bd. 4: Die Grammatik*. Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich.

Dürscheid, C. (2012). *Syntax. Grundlagen und Theorien – 6. Auflage*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht GmbH & Co.

- Engel, U. (2004). *Deutsche Grammatik – Neubearbeitung*. München: IUDICIUM.
- Engel, U., Mrazović, P. (1986). *Kontrastive Grammatik Deutsch-Serbokroatisch*. Novi Sad: Prosveta.
- Engel, U., Srdić, S., Alanović, M. (2012). *Deutsch-serbische kontrastive Grammatik. Teil I – Der Satz*. München-Berlin-Washington: Verlag Otto Sagner.
- Erben, J. (1972). *Deutsche Grammatik, Ein Abriss*. München: Max Hueber Verlag
- Helbig, G., Buscha J. (2001). *Deutsche Grammatik – Ein Handbuch für den Ausländerunterricht*. Berlin, München, Wien, Zürich, New York: Langenscheidt.
- Hentschel E., Weydt H. (2013). *Handbuch der deutschen Grammatik*. 4. Auflage. Berlin, New York: Walter de Gruyter.
- Hölzner, M. (2007). *Substantivvalenz – Korpusgestützte Untersuchungen zu Argumentrealisierung deutscher Substantive*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- Ivić, P., Klajn I., Pešikan M., Brborić B. (2007). *Srpski jezički priručnik*. Četvrto izdanje. Beograd: Beogradska knjiga.
- Knežević, K. (2001). *Nominalizacija u jeziku informativnog programa televizije Novi Sad*. Prilozi proučavanju jezika 30-32. Filozofski fakultet Novi Sad: Katedra za srpski jezik i lingvistiku, 233-263.
- Kostić-Tomović, J. (2013). *Tvorba reči u nemačkom jeziku*. Beograd: FOKUS – Forum za interkulturnu komunikaciju.
- Motsch, W. (2004). *Deutsche Wortbildung in Grundzügen. 2. überarbeitete Auflage*. Berlin, New York: De Gruyter.
- Piper, P., Antić, I., Ružić, V., Tanasić, S., Popović, Lj., Tošović, B. (2005). *Sintaksa savremenog srpskog jezika: Prosta rečenica (u redakciji Milke Ivić)*. Beograd: Institut za srpski jezik SANU, Beogradska knjiga, Matica srpska.
- Polenz, P. (2008). *Deutsche Satzsemantik*. Berlin: Walter de Gruyter.
- Popadić, H., Petronijević B., Đorđević M. (1988). *Untersuchungen zum Nominalbereich – deutsch-serbokroatisch*. Heidelberg: Julius Groos Verlag.
- Punkki-Roscher, M. (1992). *Nominalstil in populärwissenschaftlichen Texten*. Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH.
- Radovanović, M. (1977). *Imenica u funkciji kondenzatora (I)*. Zbornik za filologiju i lingvistiku, XX/1. Novi Sad: Matica srpska, 63-144.
- Radovanović, M. (1977). *Imenica u funkciji kondenzatora (II)*. Zbornik za filologiju i lingvistiku, XX/2. Novi Sad: Matica srpska, 81-160.

Radovanović, M. (2007). *Stari i novi spisi. Ogledi o jeziku i umu*. Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Sanders, W. (1986). *Gutes Deutsch – besseres Deutsch. Praktische Stillehre der deutschen Gegenwartssprache*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.

Sommerfeldt, K. E., Schreiber H. (1983). *Wörterbuch zur Valenz und Distribution der Substantive*. Leipzig: VEB Bibliographisches Institut.

Stanojčić, Ž., Popović, Lj. (1992). *Gramatika srpskog jezika*. Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje stručne škole. Drugo, prerađeno izdanje. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

Stevanović, M. (1989). *Savremeni srpskohrvatski jezik – Gramatički sistemi i književnojezička norma*. 2, Sintaksa. Beograd: Naučna knjiga.

Teubert, W. (1979). *Valenz des Substantivs*. Düsseldorf: Pädagogischer Verlag Schwann.

Welke, K. (2011). *Valenzgrammatik des deutschen – Eine Einführung*. Berlin, New York: Walter de Gruyter.

Saglasnost na obrazloženje teme

Ime i prezime nastavnika

prof. dr. Smilga Stelc

Potpis nastavnika na odabranom predmetu

S. Stelc

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET NIKŠIĆ
Vijeću Filološkog fakulteta

Saglasnost za prihvatanje mentorstva

Prihvatam mentorstvo za izradu magistarskog rada pod naslovom Valentnost deverbativne
imenice u yperackom i crnogorskom jeziku, studenta
GORICE HAROVIĆ

U Nikšiću, 28.6.2017.

Ime i prezime profesora

prof. dr. Susha Srdic

Potpis profesora

S. Srdic

VIJEĆE FILOLOŠKOG FAKULTETA

Pisana saglasnost mentora da rad sadrži sve elemente propisane za obrazloženje teme

Potvrđujem da magistarski rad pod nazivom *Valentnost deverbativne imenice u njemačkom i crnogorskom jeziku*, br. indeksa *1/16*, *Studijski program za njemački jezik i književnost*, sadrži sve elemente propisane za obrazloženje teme.

Ime i prezime mentora

prof. dr Smilja Srdić

Potpis mentora

Smilja Srdić

Na osnovu člana 165 stava 1 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG", broj 60/03.), člana 115 stava 2 Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list CG", broj 44/14.) i službene evidencije, a po zahtjevu studenta Harović Dinko Gorica, izdaje se

UVJERENJE O POLOŽENIM ISPITIMA

Student **Harović Dinko Gorica**, rođena **12-06-1992** godine u mjestu **Nikšić**, opština **Nikšić**, Republika **Crna Gora**, upisana je studijske **2016/2017** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira na magistarske akademske studije**, studijski program **NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST**, koji realizuje **FILOLOŠKI FAKULTET - Nikšić** Univerziteta Crne Gore u trajanju od **1 (jedan)** godine sa obimom **60** ECTS kredita.

Student je položio ispite iz sljedećih predmeta:

Redni broj	Semestar	Naziv predmeta	Ocjena	Uspjeh	Broj ECTS kredita
1.	1	ENGLESKI JEZIK	"A"	(odličan)	4.00
2.	1	PREDMET STRUKE/ISTORIJA NJEMAČKOG JEZIKA/	"A"	(odličan)	7.00
3.	1	PREDMET UŽE STRUKE/KONTRASTIVNA ANALIZA	"A"	(odličan)	7.00
4.	1	SEMANTIKA	"A"	(odličan)	6.00
5.	1	TEHNIKA NAUČNOG RADA	"A"	(odličan)	6.00

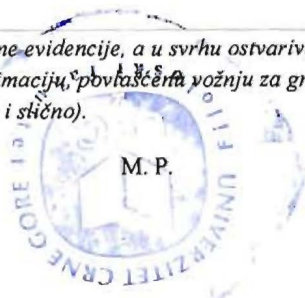
Zaključno sa rednim brojem **5**.

Ostvareni uspjeh u toku dosadašnjih studija je:

- srednja ocjena položenih ispita **"A" (10.00)**
- ukupan broj osvojenih ECTS kredita **30.00** ili **50.00%**
- indeks uspjeha **5.00**.

Uvjerenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj:
Nikšić, 10.04.2018 godine

SEKRETAR,
[Signature]